

SPAS ZA MIROVINSKI SUTAV

Rezanje povlaštenih mirovina i dulji radni staž

Datum objave:

11.03.2010 13:01

Autor: [Z. Korda](#)

A* Povećaj veličinu slova

A- Smanji veličinu slova

✉ Pošalji prijatelju

🖨 Ispiši stranicu

Postojeći mirovinski sustav teško je održiv u uvjetima starenja stanovništva, velikog broja povlaštenih umirovljenika i rasta nezaposlenosti, složili su se sudionici okruglog stola 'Mirovinski sustav između financijske održivosti i socijalne neizdržljivosti'

'Blizu 70 posto umirovljenika ima mirovinu jednaku ili nižu od granice siromaštva koja predstavlja mjesečni prihod od 1.845 kuna', rekla je **Ana Knežević**, predsjednica SSSH, kritizirajući vladu zbog nepoduzimanja nužnih reformi. Navela je i alarmantni podatak da Hrvatska, unatoč najvišim mirovinskim doprinosima u Europi, ima sve veći deficit u mirovinskom sustavu.

U 2010. godini planirani **jaz između doprinosa i rashoda iznosi 14,86 milijardi kuna**, a vjerojatno će biti veći s obzirom na povećanje nezaposlenosti. U Hrvatskoj doprinosi pokrivaju samo 57 posto izdataka, dok se manjak sustava mora financirati iz drugih izvora.

Analiza instituta za javne financije pokazuje da se **broj korisnika mirovina u posljednjih dva desetljeća gotovo udvostručio** (1990. bilo je 656.000 umirovljenika, a trenutačno ih je oko 1,2 milijuna). Dok je 1990. godine jedan korisnik mirovine bio pokriven s tri osiguranika, danas nasuprot njemu stoji 1,38 osiguranika. Kretanje omjera broja korisnika mirovina i osiguranika određeno je brojnim čimbenicima. Velik je utjecaj imao rat, zatim socijalna politika koja je omogućivala umirovljenje ljudima koji su zbog tranzicije izgubili posao, sve lošija demografska slika, ali i zakonske odredbe poput dobi za umirovljenje itd.

Izlaz iz postojeće situacije sudionici okruglog stola vide u reformiranju sustava povlaštenih mirovina, pooštavanju uvjeta za prijevremeno umirovljenje te podizanju dobne granice za umirovljenje.

Svi sudionici smatraju da je **postojeći sustav povlaštenih mirovina neodrživ**, budući da razlike između povlaštenih i nepovlaštenih korisnika mirovina uzrokuju nejednakosti i nepravednosti u sustavu, ali i sve više opterećuju državni proračun. Ana Knežević ispred SSSH predlaže potpuno ukidanje povlaštenih mirovina osim za kategorije rudara i radnika koji su radili s azbestom.

Marijana Bađun iz Instituta za javne financije navela je da se za povlaštene mirovine izdvaja 7,2 milijarde kuna godišnje, što čini 20 posto svih rashoda za mirovine. Prema njezinom mišljenju, ukidanje povlaštenih mirovina nije izvedivo jer se radi o stečenim pravima.

'Ono što se može učiniti je da se promijene uvjeti za buduće povlaštene mirovine te da se smanje njihove veličine', predlaže Bađun. Dodaje da ne bi bilo dobro da se povlaštene mirovine linearno smanjuju budući da samo tri kategorije od 13 postojećih značajnije odstupaju od prosjeka. To su braniteljske mirovine, mirovine saborskih zastupnika te akademika.

Da je potrebno razdvojiti sadašnje i buduće povlaštene mirovine smatra i **Zoran Anušić** iz Svjetske banke, koji se zalaže za produljenje dobne granice umirovljenja. 'Ako ljudi žive duže moraju duže raditi ili plaćati više kako bi zadržali ista prava', ističe Anušić. Dodaje da produljenje dobne granice trebaju pratiti aktivne mjere na strani zapošljavanja.

Jagoda Milidrag Šmit iz SSSH protivi se podizanju dobne granice za umirovljenje na 67 godina. Ona upozorava da je životni vijek u hrvatskoj znatno niži od životnog vijeka u razvijenim zemljama poput Njemačke. Također ističe da hrvatski radnici rade u znatno težim uvjetima.